

چکیده

در عرصه مراقبت های بهداشتی و درمانی ، تعریف واژه تقاضا و اندازه گیری آن چندان آسان نیست. از آنجا که امروزه تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی در حال افزایش می باشد ، ضروری است سازمانهای ارائه دهنده این خدمات بتوانند خود را با آهنگ این تغییرات همگام سازند و بدین منظور باید در پی کسب کیفیت و کمیت خدمات ارائه شده با توجه به رفتار مصرف کنندگان باشند. افزایش روزافزون تقاضا در بخش بهداشت و درمان و لزوم رعایت استانداردها و ارائه خدمات با کیفیت بالا ، امروزه بصورت موضوعی بحث انگیز ، قابل تحقیق و تامل درآمده است و با توجه به اهمیت خدمات بهداشتی و درمانی و نقش آنها در تامین سلامت جامعه و در نتیجه توسعه ملی ، هر گونه بی توجهی به تقاضای مصرف کنندگان با خسارات جبران ناپذیری همراه است. پژوهش حاضر به منظور برآورد تابع تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی از طریق مخارج خانوارهای ایرانی در مناطق شهری و روستایی در یکسری زمانی بیست ساله انجام گرفت.

این پژوهش از نوع مطالعه توصیفی، کاربردی و گذشته نگر می باشد و جمع آوری اطلاعات مربوط به مدت زمان خاصی از گذشته است که یک دوره بیست ساله را شامل می شود که تحلیل داده ها و بررسی ارتباط بین آنها با نرم افزار اقتصاد سنجی و آزمون های آماری انجام گرفت بهداشتی و درمانی ، دارو و ویزیت پزشک عمومی با درآمد رابطه مستقیم دارد . خانوارهای ایرانی با درآمد بالا (دهک دهم) بیشتر از خانوارهای با درآمد پایین (دهک اول) در بخش بهداشت و درمان هزینه کرده اند و سهم هزینه داروی مصرفی و ویزیت پزشک عمومی برای خانوارهای ایرانی با درآمد پایین (دهک اول) بیشتر از خانوارها ایرانی با درآمد بالا (دهک دهم) بوده است . کشش قیمتی برای تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی ، تقاضای دارو و تقاضای ویزیت پزشک عمومی برای خانوارهای ایران (روستایی و شهری) کمتر از یک و بنابراین بی کشش می باشد کشش درآمدی برای تقاضای خدمات بهداشتی و درمانی ، تقاضای دارو و تقاضای ویزیت پزشک عمومی برای خانوارهای ایران (روستایی و شهری) کمتر از یک و بزرگتر از صفر می باشد بنابراین همگی موارد بالا بعنوان یک کالای ضروری در سبد مصرفی خانوارهای ایرانی قرار میگیرد.

دولت و برنامه ریزان بهداشتی و درمانی کشور باید در اتخاذ سیاستهایی مانند افزایش قیمت خدمات ، بررسی همه جانبه انجام دهند که این افزایش قیمت ، بر دوش مصرف کننده می باشد و سیاستهای بهتری مانند آموزش مردم و پرسنل و بهبود تغذیه مردم (تغذیه کودکان در مدارس) اتخاذ کنند. و به بیان کلی سیاستهای خدمات پیشگیرانه از بیماریها را بیشتر مد نظر قرار دهند.

کلید واژه ها : تقاضا ، کشش درآمدی ، کشش قیمتی ، مدل ، متغییر مستقل ، متغییر وابسته .